

Astma/KOL i sjukvården under covid-19 pandemin

Giltig fr.o.m. 2020-09-03

Uppdatering av astma/KOL i sjukvården under covid-19 pandemin Rutinen gäller för alla patienter och är avstämd med Vårdhygien i VGR.

Spirometri (samt PEF och FeNO):

Spirometri ska endast utföras med bakterie- och virusfilter i spirometern för att skydda såväl patienter som den personal som utför undersökningen (1). Under dessa förutsättningar finns inte behov av skyddsutrustning som vid aerosolgenererande procedurer. I övrigt gäller basala hygienrutiner vilket i detta fall inkluderar visir och vid behov munskydd som skydd mot stänk. Patienter med feber och/eller pågående infektionssymtom från luftvägarna, liksom patienter med känd nylig exponering för covid-19 ska inte genomgå spirometri.

Nebulisatorbehandling i sjukvården:

Undvik nebulisator, använd spacer.

Kunskap om smittsamhet vid aerosolgenererande arbetsmoment är enligt Socialstyrelsen begränsad, men arbete pågår med genomlysning av vetenskapligt underlag (2). Om nebulisator används är det viktigt att säkerställa att aktuell nebulisator inte genererar aerosol från patientens utandningsluft. Behandlingseffekten av luftrörsvidgande läkemedel är i flertalet fall likvärdig vid användning av nebulisator och spray med spacer (3). OBS att flera doser behöver ges för jämförbar effekt (barn <2 år – 4 puffar; barn >2 år – 6 puffar; barn >6 år och vuxna – 6-12 puffar. Kan upprepas efter 20-30 min första timmen.)

Om inte inhalationsbehandling är möjligt via spray och spacer kan som alternativ ges injektion Bricanyl 0,5 mg/ml, 0,5-1 ml subkutant. OBS! Dessa doser gäller vuxna.

Om nebulisatorbehandling till barn behöver ges (t ex adrenalininhalation) rekommenderas i nuläget nebulisator Maxin, som uppges utgöra ett av de mer slutna systemen.

Om nebulisator måste användas i nuläget, använd skyddsutrustning enligt; [Regional rutin – Vårdhygien covid-19](#)

OBS! Tänk på att beställa begränsat antal sprayinhalatorer och spacers för att undvika restnotering.

Rengöring av spacer, sprayinhalator och ev. mask krävs efter varje patient

Rengör och desinfektera utrustning enligt sedvanlig rutin för medicintekniska produkter. Följ tillverkarens instruktioner för aktuell spacer, sprayinhalator och kontakta vid behov Vårdhygien. Rengöring och desinfektion av spacer ska ske i diskdesinfektor.

För flergångsanvändning rekommenderas följande produkter:

L Éspace: För information om rengöring se www.aiolos.se

Vortex: För information om rengöring se www.mediplast.se Observera att standardmasken inte tål upphettning över 100 grader. Masker som tål upphettning är Pari smartmask vuxen och Pari smartmask Kids.

Möjligt alternativ till ovanstående är **DispozAble** Engångsspacer - kan användas till samma patient upp till en vecka. För information se www.birk-npc.com
Samtliga spacers kan beställas från Marknadsplatsen.

Sprayinhalator (för t.ex. luftrörsvidgande Ventoline Evohaler, Airomir spray eller Atrovent spray).

Sprayinhalator

Rengörs, desinfekteras efter varje patient. Följande vägledning (4) kan användas:

1. Plocka isär metallbehållare och plastdelar.
  2. Metallbehållaren torkas med alkohol innehållande tensid.
  3. Rengör plastdelarna med diskmedel och vatten.
  4. Lägg plastdelarna i väteperoxid 3% i 30 minuter
  5. Skölj av i vatten och låt lufttorka.
- Väteperoxid 3% töms i ett kärl som går att försluta. Byt en gång i veckan.
  - Väteperoxid 3% får tömmas ut i avloppet. Blir vatten och syre som restprodukt.
  - Använd skyddsglasögon eller visir vid risk för stänk i ögon.
  - Väteperoxid 3% finns i 250 ml flaskor, beställs från RGL via fax på [rekvisitionsblankett](#). (faxnummer 031-88 06 95) eller via Marknadsplatsen.

För val av spacer – se utvidgat terapiråd [Val av spacer vid förskrivning av sprayinhalator](#), sid 2
Inhalationsteknik vid användning av spray och spacer.

Detta dokument finns på [terapigrupp Allergi-Andning-ÖNHs hemsida](#),
www.vgregion.se/lakemedel/andning

Utarbetad av:

Monica Arvidsson, ordförande terapigrupp Allergi-Andning-ÖNH och avstämt med Vårdhygien i VGR samt Mona Palmqvist ordförande RPO Lungmedicin och Allergologi VGR

Referenser:

1. Nyhetsbrev Kunskapscentrum Allergi, Astma och KOL. Region Skåne 8 april 2020
2. Socialstyrelsen 200414 D nr 4.3 13397/2020
3. Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård av astma och kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL)
4. Region Stockholms Läkemedelskommittés expertgrupp för Lung- och allergisjukdomar, Janusinfo.